

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етнографічна навчальна практика

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Історія та археологія

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етнографічна навчальна практика
Викладач (-і)	Боян-Гладка С.П., Костючок П. Л.
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-87
E-mail викладача	svitlana.boyan-gladka@pnu.edu.ua petro.kostyuchok@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин самостійна робота
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації вівторок, четвер з 14.00 до 15.00 в 619.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна етнографічна практика займає важливе місце в системі професійної підготовки майбутнього історика, археолога. Введення на факультеті історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника пояснюється потребою актуалізувати дослідження історико-культурної спадщини етносу, формування бережливого і шанобливого ставлення до культурної скарбниці народу, емоційно-моральної сфери особистості, розвитку духовних потреб і ціннісних орієнтацій особистості. Особливістю етнографічної практики є те, що саме у її процесі набуваються студентами навички працювати з інформаторами засвоюючи при цьому деякі практичні ази науково-пошукової польової роботи. Набуті навички та матеріали польової етнографічної практики передбачають виховання дбайливого ставлення до пам'яток історії та народної культури і побуту, раціонального його використання у навчальному процесі студентів, написання ними курсових і дипломних робіт, застосування їх у подальшій науково-дослідницькій діяльності. Етнографічна практика передбачає стаціонарні польові дослідження у населених пунктах Карпатського регіону. Під час виїзду на місця студенти займаються безпосереднім вивченням етнографічної специфіки місцевого населення, дослідженням його традиційних форм господарювання, побуту, звичаїв. Все це відбувається шляхом збирання безпосередніх етнографічних емпіричних даних, їх аналітичного опрацювання і реконструкцію пережитків традиційної культури. Саме тому проведення етнографічної практики сприятиме виробленню у студентів навичок практично-дослідницької, наукової і збиральницької роботи щодо пам'яток матеріальної та духовної культури в процесі організації і проведення навчально-виховного процесу, практикування методик польових досліджень, основних форм роботи в експедиції: особистому спостереженню, навикам спілкування з інформаторами, методам фіксації речових матеріалів і збору етнографічних колекцій. Все це якісно підвищить навчальну, науково-дослідну, виховну та практичну підготовку студентів у подальшій роботі за професійною спрямованістю.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою практики є ознайомлення студентів зі специфікою етнографічної експедиції, закріплення знань, отриманих студентами III курсу з теоретичних курсів «Загальна етнологія», «Етнологія України», «Етнографія», формування і розширення професійних знань студентів про історію, культуру, побут українців Прикарпаття, етнічних груп, що населяють територію краю, опанування набутих знань і спостереженням за мовленням інформаторів, знання усної і пісенної народної творчості, отримання ними первинних професійних умінь і навичок, формування вміння приймати самостійні рішення у фаховій підготовці етнолога. Безпосередньо головною метою етнографічної практики є комплексне етнографічне обстеження обраного району. Студенти здійснюють письмово і за допомогою електронних носіїв записи народних переказів, легенд, набуваючи при цьому навичок етнографічної праці.</p> <p>Основні завдання етнографічної практики</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з польовими етнографічними опитуваннями, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних та виховальних завдань; - формувати у студентів психологічну готовність до польової етнографічної роботи. - поглибити інтерес студентів до міжпоколінних традицій що сприятиме виробити творчий підхід до дослідницької етнографічної діяльності; - формувати вміння проводити науково-дослідницьку роботу. - виховати почуття поваги до інших народів, розвиває культурознавчу, народознавчу, методичну, 	

педагогічну компетенції майбутнього історика;

- сприяти становленню особистості студента-практиканта.
- поглибити інтерес студентів міжпоколінних традицій що сприятиме набуттю професійних навичок, що веде до усвідомлення своєрідності народу;
- проводити роботу з респондентами методами опитування, анкетування і бесіди;
- складати запитальник і анкети;
- проводити фіксацію об'єктів матеріальної культури та явищ духовної культури;
- на основі етнологічних знань проводити аналіз й узагальнення досвіду з етнографічної практики;
- розробляти перспективний і поточний плани роботи етнографічної практики.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

СК6. Здатність використовувати різні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

СК12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.

Програмні результати навчання

ПРН2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

ПРН10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів діяльності.

ПРН12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		-	
семінарські заняття		-	
самостійна робота		90	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6-й семестр	032 «Історія та археологія»	3-й курс	Обов'язкова компонента
Зміст практики			
I. Передекспедиційний етап.			
<p>1. Теоретична підготовка до етнографічної практики. Встановлення пріоритетних завдань (фіксація зразків традиційної матеріальної культури, записування інформаторів, вивчення духовної культури, комплексний аналіз місцевої традиційної культури). Вивчення локальних особливостей досліджуваного регіону (межі етнографічного регіону, його історія, специфіка явищ традиційної культури, діалектні норми тощо). Принципи фіксації матеріалу. Аналіз методик польової роботи. Студювання тематичних запитальників та розробка нових.</p> <p>2. Практична пропедевтична робота. Розроблення докладного плану проведення експедиції. З'ясування типових норм щодо фіксації та паспортизації етнографічних матеріалів. Технічне забезпечення етнографічної практики. Освоєння апаратури. Проведення тренувальних сеансів.</p> <p>3. Індивідуальне приготування учасника етнографічної експедиції.</p> <p>4. Передвиїзний збір для перевірки комплектності експедиційної групи.</p> <p>5. Виїзд експедиції у місце обстеження.</p>			
II. Експедиційний етап			
<p>1. Початок роботи експедиції. Налагодження контактів із місцевим населенням. Вивчення географії місцевості. Ознайомлення із історико-культурними пам'ятками досліджуваної місцевості.</p> <p>2. Пошук інформантів, організація збиральницького сеансу. Створення реєстру потенційних респондентів. Виявлення талановитих авторитетних знавців місцевих традицій, активних учасників народних обрядодійств.</p> <p>3. Збиральницький сеанс.</p> <p>3.1. Магнітофонний запис збиральницького сеансу. Встановлення „живого” контакту із інформантом. З'ясування паспортних даних. Акцентування на тих аспектах, які найкраще знає інформант. Ретельне вивчення етнографічних явищ, що презентують оригінальну місцеву традицію. Проведення повторних сеансів. Увага до фіксації варіантів одного явища.</p> <p>3.2 Паралельна фіксація збиральницького сеансу у "польовому зошиті": паспортні дані</p>			

збиральницького сеансу; список опитаних респондентів, хто саме надавав інформацію; повний словесний текст, записаний скорописом; репліки; незрозумілі чи нечітко вимовлені слова з поясненнями та коментарями інформаторів, розповіді інформанта про своє життя тощо; описи чи замальовки житлових та господарських будівель, ландшафт, історичні пам'ятники тощо.

3.3. Інші форми фіксації збиральницького сеансу. Фото-, відеозйомка.

III. Післяекспедиційний етап

1. Опрацювання етнографічних матеріалів:

- а) Транскрипція словесних текстів;
- б) Чистове оформлення етнографічних матеріалів.

2. Оформлення експедиційних матеріалів для здачі та архівування

- а. Порядок комплектування архівної папки:
- б. Оформлення архівної папки
- в. Звіт про етнографічну практику
- г. Схема населеного пункту, де проводилися обстеження
- г. Реєстраційний список зібраного етнографічного матеріалу
- д. Документування етнографічних матеріалів
- е. Документування аудіозаписів
- е. Документування з картографування та колекціонування артефактів
- ж. Реєстраційна картка аудіо касети
- з. Типовий бланк інвентарного опису
- и. Архівне шифрування етнографічної документації

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Оцінка фахової підготовки	20
Оцінка роботи з респондентами	20
Звіт	20
Щоденник	10
Оцифровані етнографічні матеріали	30
Максимальна кількість балів	100

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання практики здійснюється з урахуванням усіх видів роботи за 100-бальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

«Зараховано» ставиться студенту, який: у повному обсязі і на високому рівні виконав програму практики; звітна документація подана у встановлений термін без зауважень щодо її оформлення та змісту; відгук керівника позитивний; чіткі та розгорнуті відповіді на всі запитання учасників підсумкової конференції. При цьому допускаються несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту.

«Не зараховано» ставиться студенту, який: не виконав програму практики або виконав програму практики не в повному обсязі; звітна

	<p>документація не представлена або оформлена недбало; характеристика студента, стосовно виконання вимог до даного виду практики виявилася негативною; у відповідях на запитання учасників підсумкової конференції студент припускається помилок; окремі або всі відповіді при захисті практики були незадовільними. Щодо такого студента кафедрою може бути прийнято рішення про повторне проходження практики.</p>																											
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Перелік документації, яку студент подає на кафедру після завершення практики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. План роботи практики 2. Щоденник практики. 3. Звіт про проходження етнографічної практики. 4. Зібрані оцифровані етнографічні матеріали <p>Усі матеріали подаються у друкованому вигляді у форматі А4, шрифт Times New Roman 14 та на електронному носії. Уся звітна документація має бути оригінальною.</p> <table border="1" data-bbox="403 741 1481 2051"> <thead> <tr> <th data-bbox="403 741 550 842">Вид діяльності</th> <th data-bbox="550 741 646 842">Кількість балів</th> <th data-bbox="646 741 1481 842">Критерії оцінювання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="403 842 550 1218" rowspan="4">Оцінка фахової підготовки</td> <td data-bbox="550 842 646 976">19-20</td> <td data-bbox="646 842 1481 976">студент повною мірою володіє знаннями з загальної етнології, етнології України та етнографії, вміло використовуючи їх на практиці. Адаптує досягнення етнології до навчально-виховного процесу у польовій етнографічній практиці.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 976 646 1077">14-18</td> <td data-bbox="646 976 1481 1077">студент добре володіє навчальним матеріалом з загальної етнології, етнології України та етнографії, послуговуючись здобутими знання на Факультеті</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 1077 646 1151">10-13</td> <td data-bbox="646 1077 1481 1151">знання студентом теоретичного матеріалу з базових навчальних дисциплін на посередньому рівні</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 1151 646 1218">1-9</td> <td data-bbox="646 1151 1481 1218">виявлено неготовність студента до етнографічної практики внаслідок слабких знань з базових предметів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="403 1218 550 1827" rowspan="4">Оцінка роботи з респондентами</td> <td data-bbox="550 1218 646 1424">19-20</td> <td data-bbox="646 1218 1481 1424">Роботу з респондентами проведено на високому організаційно-методичному рівні, студентом обґрунтовано висувалися різні методи при бесіді, раціонально застосовувалися різноманітні методи польових досліджень із врахуванням їх вікових особливостей та індивідуальних відмінностей, підтримувалася дисципліна.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 1424 646 1630">14-18</td> <td data-bbox="646 1424 1481 1630">Студент роботу з респондентами провів на високому науковому і методичному рівнях, успішно вирішував завдання, однак недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми польової практики. Не до кінця провів роботу з респондентами; практикант іноді робить несуттєві помилки, які сам виправляє.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 1630 646 1765">10-13</td> <td data-bbox="646 1630 1481 1765">Роботу проведено на «задовільному» рівні, студент у роботі з респондентами помилявся, провів недостатньо кількість опитаних респондентів, не завжди був спроможний встановити контакт з місцевим населенням.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 1765 646 1827">1-9</td> <td data-bbox="646 1765 1481 1827">Роботу проведено на «незадовільно» (не опитав жодного респондента; погана дисципліна ін.)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="403 1827 550 2051" rowspan="2">Паспорт та розшифрована інформація</td> <td data-bbox="550 1827 646 2007">19-20</td> <td data-bbox="646 1827 1481 2007">Практикант підготував паспорт до кожного опитаного та здійснив розшифровку отриманої інформації від респондентів; правильно розподіляє час практики; практикант вміло використовує аудіо та відеозаписи, фотографування та графічні зображення;</td> </tr> <tr> <td data-bbox="550 2007 646 2051">14-18</td> <td data-bbox="646 2007 1481 2051">Студент підготував паспорт до кожного опитаного та здійснив розшифровку отриманої інформації від</td> </tr> </tbody> </table>		Вид діяльності	Кількість балів	Критерії оцінювання	Оцінка фахової підготовки	19-20	студент повною мірою володіє знаннями з загальної етнології, етнології України та етнографії, вміло використовуючи їх на практиці. Адаптує досягнення етнології до навчально-виховного процесу у польовій етнографічній практиці.	14-18	студент добре володіє навчальним матеріалом з загальної етнології, етнології України та етнографії, послуговуючись здобутими знання на Факультеті	10-13	знання студентом теоретичного матеріалу з базових навчальних дисциплін на посередньому рівні	1-9	виявлено неготовність студента до етнографічної практики внаслідок слабких знань з базових предметів	Оцінка роботи з респондентами	19-20	Роботу з респондентами проведено на високому організаційно-методичному рівні, студентом обґрунтовано висувалися різні методи при бесіді, раціонально застосовувалися різноманітні методи польових досліджень із врахуванням їх вікових особливостей та індивідуальних відмінностей, підтримувалася дисципліна.	14-18	Студент роботу з респондентами провів на високому науковому і методичному рівнях, успішно вирішував завдання, однак недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми польової практики. Не до кінця провів роботу з респондентами; практикант іноді робить несуттєві помилки, які сам виправляє.	10-13	Роботу проведено на «задовільному» рівні, студент у роботі з респондентами помилявся, провів недостатньо кількість опитаних респондентів, не завжди був спроможний встановити контакт з місцевим населенням.	1-9	Роботу проведено на «незадовільно» (не опитав жодного респондента; погана дисципліна ін.)	Паспорт та розшифрована інформація	19-20	Практикант підготував паспорт до кожного опитаного та здійснив розшифровку отриманої інформації від респондентів; правильно розподіляє час практики; практикант вміло використовує аудіо та відеозаписи, фотографування та графічні зображення;	14-18	Студент підготував паспорт до кожного опитаного та здійснив розшифровку отриманої інформації від
Вид діяльності	Кількість балів	Критерії оцінювання																										
Оцінка фахової підготовки	19-20	студент повною мірою володіє знаннями з загальної етнології, етнології України та етнографії, вміло використовуючи їх на практиці. Адаптує досягнення етнології до навчально-виховного процесу у польовій етнографічній практиці.																										
	14-18	студент добре володіє навчальним матеріалом з загальної етнології, етнології України та етнографії, послуговуючись здобутими знання на Факультеті																										
	10-13	знання студентом теоретичного матеріалу з базових навчальних дисциплін на посередньому рівні																										
	1-9	виявлено неготовність студента до етнографічної практики внаслідок слабких знань з базових предметів																										
Оцінка роботи з респондентами	19-20	Роботу з респондентами проведено на високому організаційно-методичному рівні, студентом обґрунтовано висувалися різні методи при бесіді, раціонально застосовувалися різноманітні методи польових досліджень із врахуванням їх вікових особливостей та індивідуальних відмінностей, підтримувалася дисципліна.																										
	14-18	Студент роботу з респондентами провів на високому науковому і методичному рівнях, успішно вирішував завдання, однак недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми польової практики. Не до кінця провів роботу з респондентами; практикант іноді робить несуттєві помилки, які сам виправляє.																										
	10-13	Роботу проведено на «задовільному» рівні, студент у роботі з респондентами помилявся, провів недостатньо кількість опитаних респондентів, не завжди був спроможний встановити контакт з місцевим населенням.																										
	1-9	Роботу проведено на «незадовільно» (не опитав жодного респондента; погана дисципліна ін.)																										
Паспорт та розшифрована інформація	19-20	Практикант підготував паспорт до кожного опитаного та здійснив розшифровку отриманої інформації від респондентів; правильно розподіляє час практики; практикант вміло використовує аудіо та відеозаписи, фотографування та графічні зображення;																										
	14-18	Студент підготував паспорт до кожного опитаного та здійснив розшифровку отриманої інформації від																										

респондентів		респондентів оцінена методистами на «добре» відповідно до встановлених критеріїв, якщо студент припускався незначних помилок у розшифруванні інформації і паспорт респондентів не до кінця сформований.
	10-13	Якість розшифрування студентом інформації і паспортні дані оцінено методистами на «задовільно» відповідно до встановлених критеріїв, мають місце порушення недостатньо висвітлено паспорт та розшифрування; не здійснює індивідуальний підхід до респондентів; студент мало і не завжди раціонально використовує технічні засоби;
	1-9	за період практики виявлено неготовність студента до етнографічної польової роботи в наслідок слабких знань з етнології.
Польовий щоденник	10	Студент повністю виконав план етнографічної практики, на основі чого сформував записи свого польового щоденника.
	8-9	Польовий щоденник підготовлений практикантом з урахуванням деяких особливостей: записи в щоденнику проведено регулярно але не висвітлено всіх щоденних заходів
	6-7	Польовий етнографічний щоденник не повністю реалізований; недостатньо актуалізовані щоденні заходи; зміст його не відповідає польовій етнографічній роботі практиканта.
	1-5	Студент не підготував польовий щоденник.
Оцінка письмового звіту	10	студент здав у визначений термін правильно підготовлений звіт роботи та оформлену документацію. Здійснена підготовка чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та включає самооцінку власної діяльності.
	8-9	Студент вчасно здав документацію, однак у ній містяться незначні помилки
	6-7	Студент вчасно здав документацію, у якій проте є значні неточності та не доопрацювання.
	1-5	Невчасно зданий звіт, який виконаний загалом невірно
Індивідуальне завдання	10	Індивідуальне завдання виконане повною мірою, правильно оформлене
	8-9	Є незначні помилки при підготовці індивідуального завдання
	6-7	Присутні значні помилки при підготовці індивідуального завдання
	1-5	Індивідуальне завдання не виконане

Критерії оцінювання студента-практиканта

Оцінювання навчальної практики здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження практики (максимально 50 балів) та балів за захист матеріалів (максимально 50 балів).

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) ставиться за умов виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників; польові етнографічні дослідження було проведено на високому науковому й організаційно-методичному рівнях, студентом обґрунтовано висувалися, ефективно вирішувалися пошуково-наукові завдання, раціонально застосовувалися різноманітні методи навчання, підтримувалася дисципліна. підготовка чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та включає самооцінку власної діяльності. Здав у визначений термін правильно оформлену документацію. Студент

проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи полі як етнограф, завоював повагу та авторитет серед місцевого населення.

Оцінка «добре» (70-89 балів) ставиться за умов, якщо студент пошуково-наукові заходи провів на високому науковому і методичному рівнях, успішно вирішував навчальні та виховні завдання, однак недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми в експедиції; припускався незначних помилок у побудові запитальника й проведенні бесіди з респондентами: здав у визначений термін правильно оформлену документацію; має недостатній рівень самоаналізу, творчості, ініціативності; серед місцевого населення добре себе зарекомендував.

Оцінка «задовільно» (50-69 балів) ставиться якщо студент у реалізації етнографічної експедиції помилявся, недостатньо ефективно застосовував методи польового дослідження, недостатньо активізував пізнавальну діяльність, не завжди був спроможний встановити контакт з місцевим населенням, під час аналізу польової роботи не виявляв чи не розумів сутності й причин своїх помилок та недоліків. Практикант здав вчасно документацію, в яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки за вказівкою керівника.

Оцінка «незадовільно» (1-49 балів) ставиться за умов, коли за період практики виявлено неготовність студента до етнографічної польової роботи в наслідок слабких знань з базових предметів і методики їх викладання, або недобросовісного ставлення до своїх обов'язків. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків і позакласних заходів оцінена методистами на «незадовільно» відповідно до встановлених критеріїв. Порушення техніки безпеки, трудової дисципліни також може стати підставою для оцінки «незадовільно».

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план, залікову книжку студента та враховується під час визначення розміру стипендій разом з іншими підсумковими оцінками. У разі отримання негативної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з університету.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на засіданні Вченої ради Факультету.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

		0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни														
Семінарські заняття	-																		
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>За результатами практики проводяться підсумки навчальної етнографічної практики на засіданні кафедри етнології і археології:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підведення підсумків роботи практикантів; • виявлення досягнень і недоліків у їхній роботі; • оцінка якості роботи з організації практики її керівниками; • визначення заходів, спрямованих на подальше покращення виробничої етнографічної практики. <p>Загальна форма звітності студента за практику – це подання письмових звітних документів, підписаних і оцінених безпосередньо керівником практики, в друкованому та електронному вигляді.</p> <p>Звітні документи з практики захищаються студентом в комісії, призначеній завідувачем кафедрою. До складу комісії входять керівник практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.</p>																		
Підсумковий контроль	<p>Формою підсумкового контролю студентів за проходженням етнографічної практики є конференція, що проводиться по закінченню практики. При виставленні балів за захист оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до програми практики тощо.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Вид контролю</th> <th>Оцінка фахової підготовки</th> <th>Оцінка роботи з респондентами</th> <th>Звіт</th> <th>Щоденник</th> <th>Оцифровані етнографічні матеріали</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимальна кількість балів</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>					Вид контролю	Оцінка фахової підготовки	Оцінка роботи з респондентами	Звіт	Щоденник	Оцифровані етнографічні матеріали	Всього	Максимальна кількість балів	20	20	20	10	30	100
Вид контролю	Оцінка фахової підготовки	Оцінка роботи з респондентами	Звіт	Щоденник	Оцифровані етнографічні матеріали	Всього													
Максимальна кількість балів	20	20	20	10	30	100													

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Перелік документів, які студент подає на кафедру після завершення етнографічної практики: план роботи практики, щоденник практики, звіт про проходження етнографічної практики, зібрані оцифровані етнографічні матеріали

Усі матеріали подаються у друкованому вигляді у форматі А4, шрифт Times New Roman 14 та на електронному носії. Уся звітна документація має бути оригінальною.

Академічна доброчесність:

Як викладач, так і студент, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та

науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Кодексу честі ПНУ <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять:

Етнографічна практика передбачає обов'язкове перебування студентів на базі практики. Активна участь у роботі польової експедиції є необхідною умовою успішного складання заліку з практики.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Боян С., Костючок П. Методичні вказівки з організації етнографічної (навчальної) практики для підготовки фахівців за спеціальністю 020302 «Історія» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Івано-Франківськ, 2012. 86 с.
2. Глушко М. Методика польового етнографічного дослідження : навч. посіб. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 288 с.
3. Костючок П., Боян-Гладка С. Методичні рекомендації з організації етнографічної (навчальної) практики для підготовки фахівців за спеціальністю 020302 «Історія» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Івано-Франківськ, 2017. 87 с.
4. Кожолянко Г., Кожолянко О., Мойсей А. Етнологічні експедиції та студентська етнографічна практика. Чернівці-Вижниця, 2010. 322 с.
5. Культура і побут населення України. Навчальний посібник для вузів. Київ, 1991.
6. Організація пошукової роботи з етнографії у шкільних краєзнавчих музеях (методичні рекомендації). Київ, 1989.
7. Паньків М. Програма-запитальник для збирачів етнографічних пам'яток. Івано-Франківськ, 1991.
8. Паньків М. І. Організація польових досліджень з етнографії. Посібник. Івано-Франківськ, 2005. 123 с.
9. Польова та музейна народознавча практика. Програма курсу для студентів історичного факультету, що навчаються по спеціальності «історія і народознавство»/ Укладач О.В.Потильчак. Київ, 1995.
10. Програма курсу «Етнографія України». Київ, 1993.
11. Українське народознавство. Львів, 1994
12. Фольклорно-літературне краєзнавство в школі. Івано-Франківськ, 1991.

Викладач _____

